

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจคัดแยกขยะ: ในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย Factors Affecting on Firm Performance of Waste Recycling Business in The Lower Northern Thailand

มานิดา เชื้ออินสูง^{1*}

¹สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต วิทยาเขตสุพรรณบุรี
เลขที่ 57 หมู่ที่ 2 ถนนสุพรรณบุรี-ป่าโมก ตำบลโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี 72000

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาลักษณะของกลุ่มธุรกิจ (กลุ่มธุรกิจครอบครัว กลุ่มแฟรนไชส์ และกลุ่มกิจการร่วมค้า) ที่มีต่อผลการดำเนินธุรกิจ 2) ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำ การขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ การสร้างเครือข่าย การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม และความสามารถในการแข่งขันที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ และ 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจคัดแยกขยะในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย จากกลุ่มตัวอย่าง 217 คน ที่เป็นผู้ประกอบการในธุรกิจคัดแยกขยะ (SMEs) จาก 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแฟรนไชส์ กลุ่มกิจการร่วมค้า และกลุ่มธุรกิจครอบครัว การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มธุรกิจคัดแยกขยะ ใช้ปัจจัยภาวะผู้นำ การขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ การสร้างเครือข่าย การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม และมีความสามารถในการแข่งขัน ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ คือ การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม และแนวทางในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจโดยให้ผู้ประกอบการธุรกิจคัดแยกขยะประยุกต์ใช้ภาวะผู้นำ พร้อมขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการที่กำกับดูแลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านความรู้บประมาณ ด้านการผลิตและด้านการตลาด และสร้างเครือข่ายเพื่อมาพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมที่เสริมสร้างศักยภาพทางการแข่งขัน ข้อจำกัดในการวิจัยครั้งนี้ จำกัดขอบเขตเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจคัดแยกขยะ (SMEs) ในเขตภาคเหนือตอนล่างเท่านั้น ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น เช่น ภาครัฐ ชุมชน ฯลฯ ดังนั้นจึงต้องตีความและนำข้อมูลไปใช้อย่างระมัดระวัง

*ผู้เขียนหลัก (อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต วิทยาเขตสุพรรณบุรี)
อีเมล: manida_chu@hotmail.com

คำสำคัญ

ธุรกิจคัดแยกขยะ ปัจจัยที่มีผล

Abstract

This research aimed to 1) study waste recycling business group (family business group, franchise group and joint venture group) affecting on firm performance 2) study leadership factor, subsidized by the government policy, networking, technovation and competitiveness factor affecting on firm performance and 3) study the way to develop waste recycling business in the Lower Northern Thailand by one way ANOVA test. This study focused on the waste recycling business (SMEs) 217 samples of 3 groups; Franchise group, Joint Venture group, and Family Business group. This research was the survey research, the data were collected in term of questionnaire. The statistic used in the research were the descriptive statistic analysis such as frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation. The research results showed that waste recycling business group had leadership, subsidized by the government policy, networking, technovation and competitiveness factor. Factors affecting on firm performance of waste recycling business in the Lower Northern Thailand were technovation and the way to develop their performance by applied leadership, subsidized from government service policy. The relationship of the network should be used and developed their technovation and competitiveness that run through business.

Keywords

Waste Recycling Business, Factor Affecting

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2555 ประเทศไทยมีขยะกว่า 41,532 ล้านตัน เฉลี่ย 115 ตัน/วัน (กรมควบคุมมลพิษ, 2555) ซึ่งล้วนมีแหล่งที่มาจากครัวเรือน โรงงานอุตสาหกรรม โรงพยาบาล ตลาด ฯลฯ ขยะที่ทิ้งแต่ละวันประกอบด้วย เศษอาหาร เศษแก้ว พลาสติก ไม้ ฯลฯ ตามปริมาณที่แตกต่างออกไป นอกจากนี้ยังพบว่าร้อยละ 31 เป็นขยะประเภทกระดาษ แก้ว พลาสติก และอลูมิเนียม ร้อยละ 57 เป็นของเสียในภาคอุตสาหกรรม และร้อยละ 12 เป็นวัสดุเหลือใช้จากภาคเกษตรกรรม ขยะเหล่านี้สามารถนำมาใช้ซ้ำและแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ 3.19 ล้านตัน หรือร้อยละ 26 ของปริมาณขยะทั้งหมด (กรมควบคุมมลพิษ, 2555) ถ้ามีการลดปริมาณขยะเหล่านี้ให้น้อยลงด้วยการคัดแยกแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Arrandale, 1994, 59) ธุรกิจคัดแยกขยะในภาคเหนือตอนล่างสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2555) คือ

1. กลุ่มธุรกิจครอบครัว (Family Business) 422 โรง คิดเป็นร้อยละ 78.73 ดำเนินการในรูปแบบบุคคลเดียว บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือนิติบุคคล โรงงานมักตั้งอยู่ใกล้ชุมชนหรือใกล้แหล่งวัตถุดิบ ดำเนินธุรกิจแบบซื้อมาขายไป รับซื้อขยะจากลูกค้าทั่วไป เช่น ซาเล้ง คริวเรือน ธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง รับซื้อขยะประเภท ทองแดง ทองเหลือง อลูมิเนียม สแตนเลส-ตะกั่ว เศษแก้ว ขวดแก้ว พลาสติก แบตเตอรี่และอื่น ๆ

2. กลุ่มแฟรนไชส์ (Franchise) 24 โรง คิดเป็นร้อยละ 4.47 ได้แก่ วงษ์พาณิชย์ รับซื้อขยะที่รีไซเคิลได้ทุกประเภท เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติกโลหะ กากมะพร้าว น้ำมันใช้แล้ว เศษเทียนไข ฯลฯ

3. กลุ่มกิจการร่วมค้า (Joint Venture) 90 โรง คิดเป็นร้อยละ 16.80 เป็นการร่วมทุนระหว่างคนไทยกับคนต่างชาติ หรือต่างชาติทั้งหมด รับคัดแยก รีไซเคิลเศษวัสดุของชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เศษชิ้นส่วนจากอุตสาหกรรมและอื่น ๆ ที่ผ่านกระบวนการชุบ (Plating) ที่ผ่านกระบวนการ Stamping เพื่อการส่งออกและขายในประเทศ แบ่งบรรจุผลิตภัณฑ์ (Re-Packing) และชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่นำเข้าจากต่างประเทศเพื่อจำหน่ายในประเทศ สกัดและถลุงทอง (Refining and Smelting Gold) นอกจากนี้ยังรับซื้อ นำเข้า ส่งออก เศษวัสดุในทางอุตสาหกรรมที่ไม่ใช้แล้วประเภทโลหะ (Metal) และโลหะ (Nonferrous Metal Scrap) (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2555)

ธุรกิจคัดแยกขยะเป็นหน่วยงานเอกชน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ย่อมส่งผลกระทบต่อการทำงาน ประกอบกับการแข่งขันกันรุนแรงมาก การอยู่รอดได้จึงต้องมีการปรับตัว ผู้ประกอบการต้องใช้ภาวะผู้นำในการปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ของโลก (Evan & Ward, 2007) ที่มองเห็นโอกาสความท้าทายที่จะสร้างนวัตกรรม หรือสร้างสิ่งที่มีคุณค่าต่อองค์กร แต่การจัดการของธุรกิจคัดแยกขยะบางกลุ่มอาจมีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าจะรับซื้อประเภท (Component) ใด แต่ข้อมูลการศึกษาของสุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และคณะ (2543) ได้กล่าวถึงปัญหาการจัดการและการคัดแยกขยะของไทยว่า มีลักษณะแอบแฝงเนื่องจากขาดระบบและกระบวนการรีไซเคิลรองรับ เป็นลักษณะของการเตรียมวัสดุหรือการรีไซเคิลขั้นต้นแล้วส่งออกวัสดุที่ได้ไปสกัดขั้นสุดท้ายในโรงงานที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงในต่างประเทศ (Thangtongtawi, 2008)

ในภาวะที่ไม่มีทางเลือกเหล่านี้ ผู้ประกอบการยังยึดติดกับกระบวนการจัดการขยะแบบเดิม ๆ ที่สภาพแวดล้อมมีกลิ่นเหม็น เชื้อโรคฟุ้งกระจาย สารเคมีอันตราย ขาดความปลอดภัยในการทำงาน ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย (Negative Externality) จะเห็นได้จากงานวิจัยของ ศิริศักดิ์ สุนทรไชย และวรรณวดี พูลพอกสิน (2548) ที่ชี้ให้เห็นถึงผลการตรวจสุขภาพพนักงานว่าไม่ปกติ มีปริมาณแมงกานีสสูง รองลงมาคือสารหนู ตะกั่ว และโครเมียม ในขณะที่ภาครัฐที่กำกับดูแลโดยตรงและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ขาดระบบการติดตามให้ความช่วยเหลือ ทำให้ธุรกิจขาดการเชื่อมโยงกับภาครัฐ (Linkage with Government Policy) (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2551) ต่างจากภาครัฐในประเทศเวียดนาม ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย และได้หันมาให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการด้านสินเชื่อ เงินอุดหนุน การลดหย่อนภาษี นโยบายสาธารณะต่าง ๆ ผ่านค่าใช้จ่ายในการพัฒนาของภาครัฐ จัดตั้งกองทุนรีไซเคิลขึ้น และจูงใจครัวเรือนคัดแยกขยะ ณ แหล่งกำเนิดและวัดผลควบคู่ไปด้วย (Choe & Fraser, 2001, 270 ; Tambunan, 2008, 149)

นอกจากสภาพบริบทแล้ว ผู้ประกอบการในโรงงานยังขาดการรวมตัวเป็นเครือข่าย จะเห็นได้จากข้อมูลการสำรวจความพึงพอใจของนิสิตสารแฟรนไชส์ฟักส์ที่พบว่า ลูกค้าของกลุ่มแฟรนไชส์ไม่มีความจงรักภักดีในยี่ห้อ (Brand Loyalty) แต่สนใจในธุรกิจที่ทำมากกว่า (สมจิตร ลิขิตสถาพร, 2554) เพราะการสร้างเครือข่ายทำให้เกิดต้นทุนการจัดการที่ต่ำ เพิ่มอำนาจในการซื้อ เพิ่มความปลอดภัย ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือ และก่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาดองค์กรที่มีเครือข่ายมากสามารถสร้างความได้เปรียบทำให้มีต้นทุนที่ต่ำจะสามารถควบคุมประสิทธิภาพการผลิตได้ (Mullins, Walker & Boyd, 2007)

ส่วนการใช้เทคโนโลยีนั้นต้องนำเอาความรู้ที่มีมาใช้เพื่อตอบสนองต่อความคาดหวังหรือความต้องการของตลาด องค์กรที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสูง มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในการสร้างนวัตกรรมหรือความแตกต่างเพื่อตอบสนองตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งศักยภาพเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นยอดขายและส่วนแบ่งทางการตลาด (Drucker, 2002 ; Porter, 1985 ; McEvily, Eisenhardt & Prescott, 2004, 716) ทั้งนี้เพื่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน เกิดการผลิตที่ประหยัด (Economy of Scale) ทำให้ลดต้นทุนและสร้างความแตกต่างด้านคุณภาพ การส่งมอบตรงเวลา และมีความยืดหยุ่นในการผลิต (Boyer & Lewis, 2002, 15)

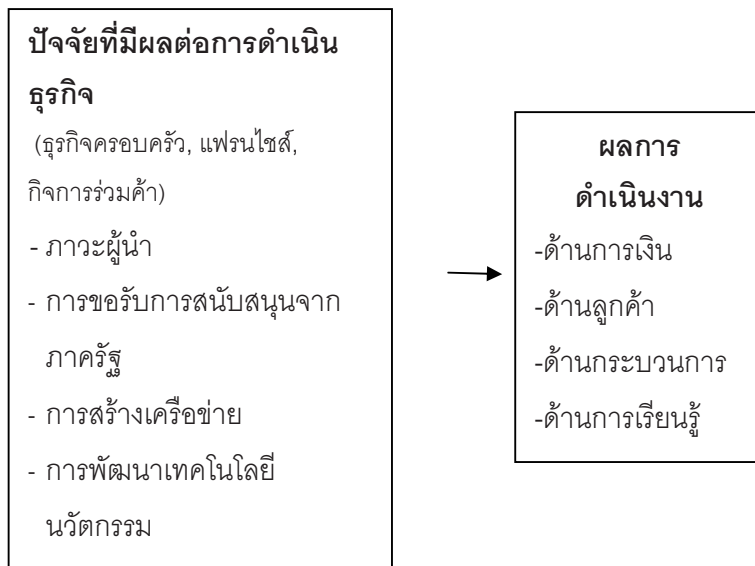
การวัดผลการดำเนินงานนั้นใช้เครื่องมือที่ชื่อว่า The Balance Scorecard (BSC) ซึ่ง Kaplan & Norton (1996) กล่าวว่า ผลการดำเนินงานต้องวัดด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการเงิน 2) ด้านลูกค้า 3) ด้านกระบวนการภายใน และ 4) ด้านการเรียนรู้และพัฒนา แต่ละด้านจะมีความสัมพันธ์มีตัวชี้วัดและวิธีการวัดเพื่อตรวจสอบผลการดำเนินงานว่าเป็นอย่างไรและเป็นหลักการที่แต่ละองค์กรนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจ

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาลักษณะของกลุ่มธุรกิจ (กลุ่มธุรกิจครอบครัว กลุ่มแฟรนไชส์ และกลุ่มกิจการร่วมค้า) ที่มีต่อผลการดำเนินธุรกิจ
2. ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำ การขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ การสร้างเครือข่าย การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และความสามารถในการแข่งขันที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ
3. ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินธุรกิจศักยภาพในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย

วิธีการวิจัย

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1: กรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ขอบเขตการวิจัย

ประชากร คือ ผู้ประกอบการธุรกิจคัดแยกขยะ (SMEs) ที่ได้รับใบอนุญาตค้าของเก่า ประเภท ง. (คัดแยกวัสดุที่ไม่ใช่แล้วโดยชนิดที่ซื้อขายได้ไม่เป็นอันตราย แก้ว กระดาษ พลาสติกและโลหะ) ปีพ.ศ. 2556-พ.ศ. 2557 จากสำนักงานปกครองจังหวัดเขตภาคเหนือตอนล่าง (ตาก พิจิตร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก อุตรดิตถ์ สุโขทัย กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี) 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแพรนไฮส์ กลุ่มกิจกรรมร่วมค้า และกลุ่มธุรกิจครอบครัว จำนวน 536 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน (Krejcie & Morgan, 1970, 607)

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ลักษณะของกลุ่มธุรกิจ (กลุ่มธุรกิจครอบครัว กลุ่มแพรนไฮส์ และกลุ่มกิจกรรมร่วมค้า) ที่แตกต่างกันมีผลการดำเนินงานที่แตกต่างกัน

3.2 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ การขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ การสร้างเครือข่าย การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม และความสามารถในการแข่งขันที่แตกต่างกันมีผลต่อการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกัน

4. ขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยนี้มี 2 ขั้นตอน คือ 1) เน้นการดำเนินงานของธุรกิจที่คัดแยกเฉพาะแก้ว กระดาษ พลาสติก และโลหะ 2) ทบทวนแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ การขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ การสร้างเครือข่าย การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม และความสามารถในการแข่งขัน ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัย 2 วิธี คือ การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative

Research) วิธีการสำรวจที่ใช้คือ การให้ผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-Administered Questionnaire) โดยได้สร้างตามความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดของการวิจัยที่กำหนด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การศึกษาและระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ตอนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ซึ่งใช้แบบประเมินโดยมาตรวัด 5 ระดับให้ผู้ประกอบการเลือกคือ 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด เป็นลำดับไปจนถึง ระดับ 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด สถิติที่ใช้ในการประมวลข้อมูล คือ สถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one way ANOVA) และตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

5. การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาประเมินเพื่อทดสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้วิจัย (Content Validity) ว่ามีความสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดเพียงใด และนำมาคำนวณหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Item-Objective Congruence Index-IOC) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความตรงผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ในการทดสอบก่อนการใช้งาน (Pre-Test) ได้ และข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 ไม่ผ่านเกณฑ์ต้องปรับปรุงแก้ไข (Hair, Tatham & Black, 1998)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1

ร้อยละของข้อมูลทั่วไป จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

ธุรกิจคัดแยกขยะ	ประชากรที่ จดทะเบียน	จำนวนตัวอย่าง (n)	ร้อยละ
แฟรนไชส์	24	7	3.23
กิจการร่วมค้า	90	24	11.06
ธุรกิจครอบครัว	422	186	85.71
รวม	536	217	100.0

ตารางที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง 217 ตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจครอบครัว จำนวน 186 โรง คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมาเป็นกลุ่มกิจการร่วมค้า 24 โรง คิดเป็นร้อยละ 11.06 และน้อยที่สุดเป็นกลุ่มแฟรนไชส์ 7 โรงคิดเป็นร้อยละ 3.23

ตารางที่ 2

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลการดำเนินธุรกิจด้วย F Test

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ภาวะผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	.201	2	.101	.384	.682
	ภายในกลุ่ม	56.032	214	.262		
	รวม	56.233	216			
การขอรับ การสนับสนุน จากภาครัฐ	ระหว่างกลุ่ม	.521	2	.260	.552	.576
	ภายในกลุ่ม	100.854	214	.471		
	รวม	101.375	216			
การสร้างเครือข่าย	ระหว่างกลุ่ม	.148	2	.074	.221	.802
	ภายในกลุ่ม	71.691	214	.335		
	รวม	71.839	216			
การพัฒนา เทคโนโลยีนวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	7.884	2	3.942	10.404	.000
	ภายในกลุ่ม	81.083	214	.379		
	รวม	88.967	216			
ความสามารถ ในการแข่งขัน	ระหว่างกลุ่ม	.815	2	.407	1.256	.287
	ภายในกลุ่ม	69.429	214	.324		
	รวม	70.244	216			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.031	2	.515	2.368	.096
	ภายในกลุ่ม	46.581	214	.218		
	รวม	47.612	216			

ตารางที่ 2 เป็นผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลการดำเนินธุรกิจโดยใช้ F Test แต่ละปัจจัยพบว่า การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจคัดแยกขยะในภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (.05)

ตารางที่ 3

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแต่ละคู่ (Multiple Comparisons) ด้วยวิธี Scheffe

ตัวแปร	(I) Group	(J) Group	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	Lower Bound	Upper Bound
ภาวะผู้นำ	1	2	.188	.219	.693	-.353	.730
		3	.163	.197	.708	-.321	.649
	2	1	-.188	.219	.693	-.730	.353
		3	-.024	.110	.976	-.298	.248
	3	1	-.163	.197	.708	-.649	.321
		2	.024	.110	.976	-.248	.298
การขอรับการ สนับสนุนจาก ภาครัฐ	1	2	-.205	.294	.785	-.932	.521
		3	-.263	.264	.608	-.915	.387
	2	1	.205	.294	.785	-.521	.932
		3	-.058	.148	.926	-.425	.308
	3	1	.263	.264	.608	-.387	.915
		2	.058	.148	.926	-.308	.425
การสร้างเครือข่าย	1	2	.007	.248	1.000	-.605	.620
		3	-.068	.222	.953	-.618	.480
	2	1	-.007	.248	1.000	-.620	.605
		3	-.076	.125	.832	-.385	.233
	3	1	.068	.222	.953	-.480	.618
		2	.076	.125	.832	-.233	.385
การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม	1	2	1.170*	.264	.000	.518	1.822
		3	.774*	.236	.005	.190	1.358
	2	1	-1.170*	.264	.000	-1.822	-.518
		3	-.395*	.133	.013	-.724	-.066
	3	1	.774*	.236	.005	1.358	1.190
		2	.395*	.133	.013	.066	.724
ความสามารถ ในการแข่งขัน	1	2	.361	.244	.337	-.241	.964
		3	.343	.219	.296	-.197	.883
	2	1	-.361	.244	.337	-.964	.241
		3	-.018	.123	.989	-.323	.286
	3	1	-.343	.219	.296	-.883	.197
		2	.018	.123	.989	-.286	.323

ตารางที่ 3

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแต่ละคู่ (Multiple Comparisons) ด้วยวิธี Scheffe (ต่อ)

ตัวแปร	(I) Group	(J) Group	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	Lower Bound	Upper Bound
รวม	1	2	.425	.200	.108	-.068	.919
		3	.373	.179	.118	-.069	.815
	2	1	-.425	.200	.108	-.919	.068
		3	-.052	.101	.876	-.301	.197
	3	1	-.373	.179	.118	-.815	.069
		2	.052	.101	.876	-.197	.301

ตารางที่ 3 เป็นการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแต่ละคู่พบว่า ปัจจัยการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมซึ่งประกอบด้วย กลุ่มแฟรนไชส์ กลุ่มกิจการร่วมค้า และกลุ่มธุรกิจครอบครัว เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า กลุ่มแฟรนไชส์มีการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมสูงกว่ากลุ่มกิจการร่วมค้า กลุ่มธุรกิจครอบครัวมีการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมสูงกว่ากลุ่มกิจการร่วมค้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (.05)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ลักษณะของกลุ่มธุรกิจที่แตกต่างกันมีผลการดำเนินงานที่ต่างกันและปัจจัยด้านภาวะผู้นำ การขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ การสร้างเครือข่าย การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม และความสามารถในการแข่งขันที่แตกต่างกันมีผลต่อการดำเนินธุรกิจที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลที่ได้จากการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

ตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ย (Mean) ค่อนข้างสูง ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ เมื่อพิจารณารายด้านของแต่ละกลุ่มพบว่า กลุ่มแฟรนไชส์ มีค่าเฉลี่ยด้านภาวะผู้นำสูงกว่ากลุ่มธุรกิจครอบครัวและกลุ่มกิจการร่วมค้า กลุ่มธุรกิจครอบครัวมีความต้องการขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐสูงกว่ากลุ่มกิจการร่วมค้าและกลุ่มแฟรนไชส์ตามลำดับ กลุ่มธุรกิจครอบครัวมีการสร้างเครือข่ายมากที่สุด กลุ่มแฟรนไชส์มีการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมและมีความสามารถในการแข่งขันมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มธุรกิจครอบครัวและกลุ่มกิจการร่วมค้า

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้ประกอบการที่มีภาวะผู้นำนั้นต้องสามารถพลิกอุปสรรคให้เป็นโอกาสให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สร้างนวัตกรรมจัดการเพื่อเพิ่มความได้เปรียบจนเกิดเป็นความสามารถในการแข่งขันสร้าง (Kotler, 2000 ; Porter, 1985) ด้วยการขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐผ่านการให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อ เงินอุดหนุน การลดหย่อนภาษี ทำให้ได้มาซึ่งทักษะและข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน

(สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2549) องค์กรที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสูง มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในการสร้างนวัตกรรมหรือความแตกต่างเพื่อตอบสนองตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งศักยภาพเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นยอดขายและส่วนแบ่งทางการตลาด นอกจากนี้ควรพิจารณาความยืดหยุ่นด้านการขนส่ง ต้นทุนและการผลิตที่มีคุณภาพด้วย เพราะทำให้เกิดประสิทธิภาพเกิดการประหยัดต่อขนาด สอดคล้องกับการส่งสินค้าตรงเวลาได้คุณภาพตามมาตรฐาน และใช้เครื่องจักรกลแทนคน (Boyer & Lewis, 2002) ขณะเดียวกันควรลดต้นทุน มุ่งขยายตลาดและควบคุมประสิทธิภาพภายในองค์กรที่ส่งผลต่อการดำเนินงานในที่สุดเนื่องจากผู้ประกอบการธุรกิจคัดแยกขยะ (SMEs) ภาคเหนือตอนล่างมีรูปแบบและพฤติกรรมในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เกิดความไม่สมดุลที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พาณิชยจังหวัด กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน สถาบันการศึกษา ฯลฯ สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนควบคุม กำหนดมาตรฐานจัดทำนโยบายเชิงสาธารณะ และมีมาตรการทางการปฏิบัติ เช่น นโยบายของกรมโรงงานอุตสาหกรรม คือ ต้องการให้ธุรกิจคัดแยกขยะเป็นอุตสาหกรรมเชิงประณีต (Green Industry) ผู้ประกอบการจะได้รับความรู้ด้าน Green Supply Chain Management มาช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน พัฒนาคนและองค์กรให้สอดคล้องกับการคัดแยกขยะให้มีประสิทธิภาพ พร้อมนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์การจัดการให้เกิดความก้าวหน้าเทียบเท่ามาตรฐานที่ต้องใช้ระดับโลก เช่น ISO 14000 ISO 18000 และ ISO 26000

2. ผู้ประกอบการธุรกิจคัดแยกขยะและผู้ประกอบการอื่นสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน เช่น การลดของเสียให้น้อยที่สุดหรือไม่มีเลย การเพิ่มผลผลิตหรือการใช้พลังงานทดแทน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. นักวิจัยหรือผู้ที่สนใจควรทำการวิจัยโดยใช้กรอบแนวคิดนี้กับกลุ่มประชากรที่เป็นกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด โดยเฉพาะหรือทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เปรียบเทียบตามขนาดการลงทุน การจัดการ เจาะลึกพื้นที่ ภูมิภาคหรือนิคมอุตสาหกรรม เพื่อหารูปแบบการดำเนินงานที่เหมาะสม ทำให้สามารถวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงของตัวแปรในแต่ละปัจจัย เมื่อเวลาเปลี่ยนไปหรือติดตามผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น

2. จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์โลกในปัจจุบัน ทำให้กระบวนการดำเนินงานค้ำึงถึงสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก นักวิจัยหรือผู้ที่สนใจควรศึกษารูปแบบและวิธีการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมของแต่ละกลุ่มหรือกลุ่มธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งที่มีขั้นตอนการดำเนินงานที่แตกต่างกันไปตามธุรกิจ เช่น การใช้เทคโนโลยีสะอาดหรือการใช้พลังงานทดแทน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2555). **ปริมาณขยะชุมชนของประเทศไทยในรอบ 10 ปี**. สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2555, จาก http://www.pcd.go.th/info_serv/waste_garbage.html#s1.
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2555). **การพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มผลผลิตและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมโรงงาน**. สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2555, จาก <http://www.diw.go.th/advagrpr/ems.html>.
- ศรีศักดิ์ สุนทรไชย และ วรณวดี พูลพอกสิน. (2548). **การส่งเสริมสุขภาพอนามัยและสภาวะแวดล้อมของแรงงานค้ายขยะและแรงงานที่เกี่ยวข้อง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2551). **การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม: จากหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Polluters Pay Principle) ถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (People's Participation Policy)**. **รายงานที่ดีอาร์ไอ**. 59, 1-12.
- สมจิตร ลิขิตสถาพร. (2554, 11 เมษายน 2554). ปัญหาอันดับหนึ่งในธุรกิจแฟรนไชส์. **กรุงเทพธุรกิจสัปดาห์**. 5.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.). (2549). **นวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าและความยั่งยืนของ SMEs**. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2555). **ข้อมูลสถิติ**. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2555, จาก www.dla.go.th/index.isp.
- สุเนีย มัลลิกะมาลย์, สมชาย รัตนโกมุท, อธิพล ศรีเสาวลักษณ์, สิรินทรเทพ เต่าประยูร, นฤมล วิเธอร์ฮาร์วีย์, ศศิธร พุทธวงษ์, สุจินดา โกวิทยานนท์ และ เสถียร รุจิรวนิช. (2543). **การจัดการขยะชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ: รูปแบบและมาตรการทางสังคม เศรษฐศาสตร์ การจัดการและกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาขยะชุมชน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- Arrandale, T. (1994). A Guide to Recycling. **Governing**. 7, 59-60.
- Boyer, K. K. & Lewis, M. (2002). Competitive Priorities: Investigating the Need for Trade-Offs in Operation Strategy. **Production and Operation Management**. 11(1), 9-20.
- Choe, C. & Fraser, I. (2001). The Economics of Household Waste Management: A Review. **The Austrian Journal of Agricultural Resources Economics**. 42 (3), 269-302.
- Drucker, P. F. (2002). The Discipline of Innovation. **Harvard Business Review**. August, 95-103.
- Evans, G. E. & Ward, P. L. (2007). **Leadership Basic for Librarians and information Professionals**. Lanham, MD: Scarecrow Press.
- Hair, J. F. ; Anderson, R. E. ; Tatham, R. L. & Black, W. C. (1998). **Multivariate Data Analysis**. (5th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.

- Kaplan, R. S. & Norton, D. P. (1996). Using the Balance Scorecard as a Strategic Management System. **Harvard Business Review**. 74(1), 75-85.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Education and Psychological Measurement**. 30, 607-610.
- Kotler, P. (2000). **Marketing Management**. (10th ed.) New Jersey: Prentice Hall.
- McEvily, S. K. ; Eisenhardt, K. M. & Prescott, J. E. (2004). The Global Acquisition, Leverage, and Protection of Technological Competencies. **Strategic Management Journal**. 25, 713-722.
- Mullins, J. W.; Walker, O. C., Jr. & Boyd, H. W., Jr. (2007). **Marketing Management: A Strategic Decision-Making Approach**. New York: McGraw-Hill.
- Porter, M. E. (1985). **Competitive Advantage: Creation and Sustenance Performance**. New York: Free Press.
- Tambunan, T. (2008). SME Development, Economic Growth and Government Intervention in a Developing Country: The Indonesian Story. **Journal of International Entrepreneurship**. 6(4), 147-167.
- Thangtongtawi, P. (2008). **E-Waste Management and Illegal Traffic in Thailand and South East Asia Countries**. Paper presented in IMPEL/TFS-conference. April 23-25, Sofia, Bulgaria.